

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Kulturnämnden

Datum:
2025-05-09

Diarienummer:
KTN-2025-00143

Handläggare:
Anna Röst

Samrådsyttrande över detaljplan för Boländerna 12:5 med flera

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** till plan- och byggnadsnämnden avge upprättat samrådsyttrande avseende detaljplan för del av Boländerna 12:5 med flera.

Ärendet

Kulturnämnden har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplan för del av Boländerna 12:5 med flera i samrådsskede 4 april – 16 maj 2025. Förlängd svarstid har beviljats till den 13 juni 2025.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra en ny produktions- och laboratoriebyggnad, delvis kombinerad med kontor.

Beredning

Ärendet har beretts av avdelning Uppsala konst och kulturarv inom kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen.

Föredragning

Planområdet är beläget centralt i Boländerna, cirka 1,4 km öster om Uppsala centralstation. Det är ca 4 300 kvadratmeter stort och omfattar delar av fastigheterna Boländerna 12:5, 12:6 och 17:6. Planområdet utgör en del av verksamhetsområdet för Cytiva AB och är idag bebyggt med två sammanbyggda byggnadskroppar i ett plan.

I tjänsteskrivelsen sammanfattas detaljplanens huvuddrag. Handlingarna plankarta och planbeskrivning är bilagda tjänsteskrivelsen. För mer information om detaljplanen hänvisas till denna webbsida: <https://www.uppsala.se/kommun-och->

[politik/publikationer/dialog/tyck-till-om-detaljplan-for-del-av-bolanderna-125-med-flera---samrad/](#)

Detaljplanen

Detaljplanen syftar till att möjliggöra en ny produktions- och laboratoriebyggnad, delvis kombinerad med kontor. Planen föreslår en ökning av byggrätten som tillåter en ny byggnad med totalhöjd om maximalt 22 meter, motsvarande cirka 6 våningar. Vidare medges tekniska anläggningar inom två delområden, med högsta totalhöjd om 6 meter.

Kulturarv inom planområdet

Boländerna är sedan hundra år tillbaka ett utpräglat industri- och arbetsområde som idag har en mycket varierad karaktär. Bebyggelsen i Boländerna är av skiftande ålder, gestaltning och skick som sammantaget ger stadsdelen en unik karaktär i Uppsala.

Planområdet är inte beläget inom riksintresse för kulturmiljövården Uppsala stad. Höga byggnader inom planområdet skulle dock kunna påverka riksintresset genom inverkan på stadens siluett och de siktlinjer som ska värnas enligt kommunens översiktsplan och innerstadsstrategi.

De befintliga två byggnadskropparna i planområdet uppfördes 1953 respektive 1967. Båda har tidstypiska arkitektoniska drag. De är uppförda i ett plan med tegel- och putsfasader samt papptak.

Kulturarv i planförslaget

Ett genomförande av detaljplanen innebär att de två befintliga byggnadskropparna från 1953 och 1967 i ett plan rivs och ersätts av en större byggnad om cirka sex våningar.

Avseende inverkan på siktsektorer har planarbetet konsulterat tidigare utförda relevanta siktstudier (från framtagande av detaljplan för kvarteret Ställverket med flera). Slutsatsen är att den nya föreslagna byggnaden inte kommer att påverka siktlinjerna mot stadens märkesbyggnader.

Offentlig konst

Inom den aktuella detaljplanen är det fastighetsägaren som själv ansvarar för att inventera och överse om det finns någon byggnadsfast konst som kan påverkas av de föreslagna omdaningarna.

Boländerna ingår som helhet i ett större stadsutvecklingsområde där kulturnämnden främst gått in med resurser för att utveckla samarbete kring kultur mellan näringslivet och fastighetsägare. Här har flertalet fastighetsägare satsat på muralmålningar för att öka attraktiviteten i området. I främre Boländerna finns konst på allmän platsmark och inom verksamheter riktade mot barn och unga. Nya konstsatningar sker också i främre Boländerna för att utveckla den norra entrén till området.

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningens bedömning

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen bedömer att ett genomförande av detaljplanen medför viss negativ påverkan på kulturarvet i Boländerna.

Rivning av de två tidstypiska byggnaderna från 1953 och 1967 innebär att en årsring försvinner inom Cytivas verksamhetsområde och den varierade karaktären som är utmärkande för Boländerna försvagas. Dock kan det allmänna intresset av att bevara just dessa två byggnader bedömas som relativt lågt, då de är belägna på en plats som inte är tillgänglig för allmänheten.

Planförslaget aktualiserar behovet av kunskapsunderlag och ställningstaganden kring det industrihistoriska kulturarvet och bebyggelse från 1900-talet.

Sammantaget är kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningens bedömning att planförslaget kan tillstyrkas.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 9 maj 2025
- Bilaga 1, Förslag till samrådsyttrande över detaljplan för Boländerna 12:5 med flera
- Bilaga 2, Plankarta
- Bilaga 3, Planbeskrivning

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Kulturnämnden
YttrandePlan- och byggnadsnämnden
Ert diarienummer: PBN 2024-000300

Samrådsyttrande över detaljplan för Boländerna 12:5 med flera

Kulturnämnden har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplan för del av Boländerna 12:5 med flera i samrådsskede 4 april – 16 maj 2025. Förlängd svarstid har beviljats till den 13 juni 2025.

Ett genomförande av detaljplanen medför att två tidstypiska enplansbyggnader från 1953 och 1967 rivs och byggrätten ökas för att möjliggöra en ny byggnad med totalhöjd motsvarande cirka sex våningar.

Kulturnämnden bedömer att detaljplanen medför viss negativ påverkan på kulturarvet i Boländerna. Den varierade karaktären som är utmärkande för området och påvisar dess långa industrihistoria försvagas. Rivning av två tidstypiska byggnader medför att en årsring i det aktuella verksamhetsområdet går förlorad. Dock kan det allmänna intresset av att bevara just de aktuella byggnaderna inte bedömas vara så stort att ett avstyrkande av planen är proportionerligt.

Planförslaget aktualiserar behovet av kunskapsunderlag och ställningstagande kring det industrihistoriska kulturarvet och bebyggelse från 1900-talet.

Sammantaget medför kulturnämndens bedömning att planförslaget tillstyrks.

Kulturnämnden

Linda Eskilsson
OrdförandeAnna Eriksson
Nämndsekreterare